

говоритъ, Сърбия иска сега и излазъ на Адриатическо море, желание отхвърлено окончательно отъ силитъ отдавна.

На 1 май (№ 192) лондонската легация съобщава, че делегатите на съюзниците отказват да се произнесатъ по проекта за миръ, изготвенъ отъ Съръ Грей, подъ предлогъ, че нѣмали наставления. Нашиятъ пълномощенъ министъръ ги подозира въ желание да бавятъ мира и е готовъ самъ да подпише проекта за миръ. Този проектъ имъ бѣше известенъ много по-рано, тѣ даже го използваха да протестираятъ срещу България, която искала да сключва сепаративенъ миръ съ Турция и, само за да могатъ да приковаватъ нашитъ войски още известно време на чаталджанските укрепления, съюзниците трѣбвало обстойно да го изучаватъ. Нашитъ настоявания предъ тѣхъ не помагатъ.

На 3 май (№ 1356) нашиятъ министъръ председатель моли великите държави да настоятъ предъ съюзниците ни да подпишатъ по-скоро договора за миръ. Досегашните прояви на вражда, на закани между съюзниците, които се следѣха съ голѣма загриженостъ отъ силитъ на Съглашението, съ голѣма радостъ — отъ други държави, трѣбваше да се проявятъ, като че ли, отъ Лондонъ — предъ цѣлия свѣтъ, за да разбератъ всички противници на България, че тя е съвсемъ сама, изложена на произвола. Какво могатъ да помогнатъ великите държави срещу неискрени съседи, които сѫ решили да изнудятъ България? Нима въ продължение на десетъ месеци тия велики сили не постоянно въздушаваха да даватъ съвети, на повечето отъ които не се обрна внимание? Това не дава и днесъ резултатъ, поради което на 4 май председателятъ на нашата делегация телеграфира (№ 101), че ако съюзниците откажатъ да подпишатъ договора за миръ, България ще бѫде принудена сама да го подпише.

Съюзътъ, който бѣше вече разложенъ доста много, получаваше, по този начинъ, едно официално погребение. Това хвърга въ смущение Съглашението, особено Русия, която считаше, че има още какво да се спасява. България може да се изложи по този начинъ на опасността да воюва съ всички. Той предупреждава най-енергично, съветва съюзниците да не позволяватъ подобенъ скандалъ, особено предъ очите на враговете на съюзното дѣло. Благоразумието и този път надвиба. Бѣше ясно, обаче, че Сърбия и Гърция ще използватъ всички срѣдства, за да спечелятъ време и затруднятъ прехвърлянето на българската армия на западъ.

За неподписането на договора гърцитъ изтѣкватъ сѫщо, че не могатъ да оставятъ островите въ рѣцетъ на Европа, не приематъ и установената вече отъ Европа албанска граница. Това което ние по-рано правѣхме съ Родосто, сърбите — съ Адриатика, Гърция си позволява да върши сега по други краища на Европа. Гърция се обявява противъ волята на всички. Нейниятъ съюзникъ Сърбия се солидаризира напълно съ нея. Това време прекарвано въ спорове, Сърбия използва и за своята агитация предъ правителствата на великите сили по срѣбъско-българския споръ. „Изглежда, че иматъ частиченъ успѣхъ предъ Англия и Франция“, съобщава д-ръ Даневъ съ телеграмата си отъ 4 май. Ако има успѣхъ въ Франция и Англия, следъ като успѣхътъ ѝ въ Русия бѣше вече нѣколко месеци открито изтѣкванъ, това трѣбваше да се вземе въ сериозно внимание отъ всички наши срѣди, натоварени съ разрешаването на въпроса.

Пълномощниятъ ни министъръ въ Лондонъ телеграфира на 6 май (№ 203), че държавниятъ подсекретарь Николсонъ му съобщилъ, какво сърбите и гърцитъ правили мъчинотии за подписането договора. Какво да се предприеме? Изглежда, че нѣма сила, която може да наложи приключването на тия трудни преговори. Великите държави се задоволяватъ само да отбележатъ положението, но не могатъ да дадатъ съвети за излизането отъ него. Невъзможно е да се преодолѣятъ лесно шиканиите на хора, които сѫ загубили коректностъ и честолюбие. На 7 май (№ 107)